

MEMORIE VAN TOELICHTING

Nr. 3

Algemeen

Het voorliggende ontwerp van wet beoogt een regeling te geven voor de opleiding, de bescherming van diploma, de benaming „ziekenverzorger” of „ziekenverzorgster” en insigne, alsmede van de voorwaarden waaronder hulpkrachten in de verpleging hun werkzaamheden zullen verrichten.

Bij de verzorging van langdurig zieken werd men geruime tijd geleden reeds met het vraagstuk van verpleegkundige hulpkrachten geconfronteerd. In dit verband dient er melding van te worden gemaakt, dat de Federatie van verpleeginrichtingen voor langdurig zieken reeds in 1954, in samenwerking met de geneeskundige hoofdinspecteur van de Volksgezondheid, een opleiding voor verpleegkundige hulpkrachten in het leven riep. Dat de behoefte aan hulpkrachten bij de verzorging van deze zieken, mede als gevolg van de „vergrijzing” van onze bevolking eerder zal toe- dan afnemen, mag veilig worden aangenomen.

In de praktijk is zodoende een categorie van personen ontstaan, die onder verschillende benamingen, zoals die van ziekenhelpster, hulpverpleegster, verpleegsters-assistente, ziekenverzorgster, enz. zich op het terrein van de ziekenverzorging is gaan bewegen.

Hieronder bevinden zich naast geschoolde ook ongeschoolde krachten. In de opleiding van de geschoolde krachten is eenheid echter ver te zoeken. De opleidingen zijn zeer uiteenlopend en voldoen al dan niet aan redelijke eisen. Naarmate het aantal en de verscheidenheid van deze hulpkrachten en die van de ongecontroleerde opleidingen toeneemt, zal het gevaar voor een chaotische toestand op dit gebied nog toenemen. Bovendien wordt op de verrichtingen van deze hulpkrachten niet steeds voldoende toezicht uitgeoefend.

De ondergetekende is dan ook de mening toegedaan, dat het voortbestaan van de geschetste toestand niet in het belang van de volksgezondheid kan worden geacht, zodat maatregelen dienen te worden getroffen ten einde de gang van zaken bij de ziekenverzorging in goede banen te leiden.

Het probleem van de hulpkrachten speelt echter niet alleen een rol bij de verpleeginrichtingen doch tevens in de ziekenhuizen.

Tot goed begrip diene dat uit een oogpunt van doelmatigheid in de moderne verpleging met haar eisen van perfectie en specialisatie, differentiatie van krachten op alle niveaus nodig is, waarbij de verpleegster en de verpleger, die als bij uitstek deskundig op dit terrein moeten worden aangemerkt, uitsluitend voor die taken worden ingezet, die meer verpleegkundige kennis en inzicht vereisen.

Daar deze de volle inzet van de persoon eisen, ligt het voor de hand, dat voor de meer eenvoudige doch niettemin ook nodige verpleegwerkzaamheden, waarvan de verpleegster en verpleger moeten kunnen worden ontlast, dient te worden omgezien naar hulpkrachten, die voor het verrichten van deze werkzaamheden kunnen volstaan met een opleiding van eenvoudiger gehalte dan die, welke de verpleegster en de verpleger dienen te volgen.

De feitelijke toestand in de ziekenhuizen is trouwens reeds geruime tijd van dien aard, dat bedoelde eenvoudige werk-

zaamheden grotendeels worden verricht door leerling-verplegenden, die daardoor echter te langdurig en te veelvuldig deze werkzaamheden moeten verrichten, hetgeen niet in het belang van de opleiding moet worden geacht.

Deze gang van zaken brengt overigens met zich mede, dat de ziekenhuizen van een voldoende toevloed van leerlingen verzekerd moeten zijn. Dat echter bij een onvoldoende aanbod van voor de verpleging meest geschikte krachten een strenge selectie niet kan worden doorgevoerd, valt licht in te zien.

De moeilijkheden op dit terrein worden nog vergroot doordat het aanbod van goede kandidaten voor de verpleging geen gelijke tred houdt met de gedurig stijgende behoefte aan verplegenden, veroorzaakt door de aanzienlijke en voortdurende toeneming van het aantal ziekenhuisbedden, de vooruitgang van de medische wetenschap, de verkorting van de arbeidsduur en andere factoren. Mede hierdoor is een tekort aan verplegenden ontstaan, niettegenstaande het aantal personen, dat het diploma A in de ziekenverpleging verwerft, regelmatig stijgt.

Dit tekort heeft er nog in het bijzonder toe geleid, dat bij het selecteren van leerling-verplegenden de eisen soms te laag worden gesteld. De consequentie hiervan is enerzijds dat soms personen worden aangetrokken, die blijken het examen voor een diploma ziekenverpleging niet met gunstig gevolg te kunnen afleggen en zodoende voor de verpleging en deels ook voor de verzorging van zieken verloren gaan, anderzijds, dat soms personen worden aangetrokken die wel een examen in de ziekenverpleging met goed gevolg kunnen afleggen, doch blijken voor de verpleging minder geschikt te zijn.

Indien verantwoorde selectiemaatstaven zouden kunnen worden aangelegd, zouden dergelijke krachten niet tot de opleiding en het examen behoeven te worden toegelaten.

De geschetste gang van zaken heeft bovendien nog tot gevolg, dat het verpleegsters- en het verplegersberoep min of meer in diskrediet geraakt.

Personen, die over een grotere algemene ontwikkeling beschikken dan de huidige doorsnee verpleegster of verpleger, worden er vaak van weerhouden dit beroep te kiezen, terwijl er juist een grote behoefte aan kandidaten voor leidinggevende functies bestaat.

Deze ongewenste toestand op het terrein van de verpleging heeft er in de praktijk reeds toe geleid, dat een aantal ziekenhuizen is overgegaan tot het aantrekken van hulpkrachten.

De ondergetekende is van oordeel, dat bij regeling van de onderhavige materie het in de eerste plaats nodig zal zijn, een algemeen erkende opleiding van verpleegkundige hulpkrachten van goed gehalte in te stellen. De ondergetekende moge op dit onderwerp in de toelichting op artikel 3 nader ingaan.

Aan bedoelde hulpkrachten zal voorts een bepaalde status dienen te worden verleend. Zij zullen zich op zodanige wijze moeten kunnen bekend maken, en dit met uitsluiting van anderen, dat het publiek weet met speciaal voor de ziekenverzorging opgeleide krachten te maken te hebben.

Bij de keuze van een benaming gaat de voorkeur van de ondergetekende uit naar die van „ziekenverzorgster”. Deze naam zal dan beschermd dienen te worden. Daar ook mannen zich tot dit beroep aangetrokken voelen, is in het voorliggende

ontwerp van wet met deze omstandigheid rekening gehouden. Dat in de volgende passage uitsluitend gesproken zal worden van ziekenverzorgsters geschiedt slechts gemakshalve. Er is daarbij niet alleen aan vrouwelijk personeel gedacht.

Het voorliggende ontwerp van wet is opgesteld naar aanleiding van een voorontwerp van wet, opgesteld door de Voorlopige Verplegingsraad, die aanvankelijk onder de benaming „Commissie Verplegingsaangelegenheden” werd ingesteld bij beschikking van de Staatssecretaris van Volksgezondheid van 10 februari 1953, nr. 1747.

Het door de Voorlopige Verplegingsraad ingediende voorontwerp van wet en memorie van toelichting is ter bestudering voorgelegd aan de Centrale Raad voor de Volksgezondheid, welks advies hierbij wordt overgelegd¹⁾.

Bij de opzet van bedoeld voorontwerp van wet is, voor zover mogelijk, uitgegaan van de Wet tot wettelijke bescherming van het diploma voor ziekenverpleging (wet van 2 mei 1921, *Stb.* 702).

Hoewel de Voorlopige Verplegingsraad de voorkeur zou hebben gegeven aan een stelsel van beroepsbescherming, heeft de Raad ervan moeten afzien een dergelijk systeem aan te bevelen, daar de uitvoering hiervan op onoverkomelijke bezwaren zou stuiten. Deze bezwaren zijn identiek aan die, welke zich voordeden bij het ontwerpen van de wet van 2 mei 1921, *Stb.* 702 (Wet tot wettelijke bescherming van het diploma voor ziekenverpleging), en komen in het kort hierop neer, dat het niet mogelijk is het beroep nauwkeurig te omschrijven en af te bakenen ten opzichte van het verpleegstersberoep en dat, waar zulks wel mogelijk, het niet zou aangaan het te monopoliseren.

Door bescherming van het diploma en de benaming „ziekenverzorgster” echter, zal in ieder geval kunnen worden voorkomen, dat de niet krachtens wettelijke regeling opgeleide kracht zich voor ziekenverzorgster uitgeeft.

Aangenomen mag worden, dat hierdoor de toestand, die momenteel heerst op het terrein der ziekenverzorging, op den duur zal worden gesaneerd. Enerzijds mag worden verwacht, dat de animo voor het beroep zal worden gestimuleerd en dat het dank zij een wettelijke regeling op dit terrein meer aanzien zal krijgen en meer voldoening zal geven, anderzijds lijkt het niet onwaarschijnlijk, dat het de niet of niet-voldoende opgeleide kracht op den duur minder gemakkelijk zal vallen emuloor te vinden in de ziekenverzorging.

In navolging van het advies van de Voorlopige Verplegingsraad heeft de ondergetekende voorts gemeend, zulks in afwijking van het in de wet van 2 mei 1921, *Stb.* 702 gevolgde systeem, het recht zich ziekenverzorgster te noemen, niet aan het diploma voor ziekenverzorging te moeten koppelen, doch dit te verbinden aan de inschrijving van de houdster van het diploma in een register. Deze inschrijving moet kunnen worden doorgehaald indien daarvoor gronden aanwezig zijn.

De Voorlopige Verplegingsraad ging daarbij van de gedachte uit, dat slechts hierdoor een noodzakelijk geachte sanctie zou kunnen worden verkregen. De Raad redeneerde daarbij als volgt. Het diploma is een onvreemdbaar stuk dat wordt uitgereikt ten bewijze van het feit, dat het examen in de ziekenverzorging met goed gevolg is afgelegd. Zou nu het diploma alleen de houdster ervan het recht geven de benaming „ziekenverzorgster” te voeren, dan zou men deze verpleegkundige hulpkracht op generlei wijze in de hand hebben. Zij zou op eigen gelegenheid en zelfstandig onder die titel verpleegkundige werkzaamheden kunnen verrichten. Dit „wilde werken” dient naar het oordeel van de Voorlopige Verplegingsraad te worden tegengegaan. Weliswaar zal, nu het onuitvoerbaar wordt geacht het beroep te beschermen, dit „wilde werken” niet steeds kunnen worden voorkomen, doch de ondergetekende is met de Voorlopige Verplegingsraad van mening dat reeds zeer veel bereikt zal kunnen worden indien de ziekenverzorgster die de voor haar geldende voorschriften overtreedt, uit het register wordt geschrapt.

Het voorliggende ontwerp wijkt hierin dus af van het advies van de Centrale Raad voor de Volksgezondheid, die in overweging had gegeven, het recht zich ziekenverzorgster te noemen, te verbinden aan het behaalde diploma. Daaraan zou echter het nadeel zijn verbonden — dit kan reeds uit het voorgaande worden afgeleid — dat naleving van bepaalde voorschriften ten aanzien van de beroepsuitoefening niet zouden kunnen worden afgedwongen. Immers zou bij voorbeeld een verbod om elders te werken dan in een aangewezen inrichting, niet met succes kunnen worden uitgevaardigd, indien op een zodanig verbod geen sanctie zou kunnen worden gesteld. Dit laatste zou alleen mogelijk zijn, indien men in staat zou zijn exact te formuleren wat het beroep van ziekenverzorgster c.q. ziekenverzorging inhoudt, en dit is onuitvoerbaar gebleken. De Voorlopige Verplegingsraad heeft dan ook voorgesteld het recht, zich ziekenverzorgster te noemen te verbinden aan inschrijving in een register, welke inschrijving voor doorhaling vatbaar moet kunnen zijn, opdat het recht bovenbedoeld, in daarvoor in aanmerking komende gevallen kan komen te vervallen. Het gebruikmaken van de benaming ziekenverzorgster door onbevoegden is strafbaar gesteld.

Door middel van dit stelsel — en dit is naar de mening van de ondergetekende de hoofdzaak — kan ten slotte nagenoeg hetzelfde worden bereikt wat de Centrale Raad beoogt, met name: geen beroepsuitoefening als ziekenverzorgster zonder voorafgaande registratie en uitsluitend beroepsuitoefening in aangewezen inrichtingen, daarna in de wijkverpleging en nadien pas bij particulieren, hetgeen de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid door hantering van het aanwijzingsstelsel neergelegd in artikel 5 geheel in de hand kan houden. Weliswaar zal het niet mogelijk zijn de ziekenverzorgster te verbieden op andere wijze werkzaam te zijn dan in aangewezen inrichtingen of in dienst van aangewezen instellingen van gezondheidszorg, zij zal deze werkzaamheden echter niet als ziekenverzorgster mogen verrichten en daarbij dus ook niet het onderscheidingsteken mogen dragen, wil zij het risico niet lopen het recht te verliezen zich ziekenverzorgster te noemen. Hiervan zal naar de mening van de ondergetekende voldoende remmende invloed kunnen uitgaan.

Het ligt in de bedoeling de ziekenverzorgster onder toezicht van een verpleegster of verpleger werkzaam te doen zijn.

In de wet behoeft echter al hetgeen op dit toezicht betrekking heeft niet te worden geregeld, daar zulks in de aanwijzingsvoorwaarden van de inrichting, waarin de ziekenverzorgster haar beroep onder die titel zal mogen uitoefenen, kan worden neergelegd.

Dit noodzakelijk geachte toezicht mag overigens in ziekenhuizen, psychiatrische inrichtingen, specifieke klinieken, sanatoria en verpleeginrichtingen, in welke laatste inrichtingen in de eerste plaats behoefte zal bestaan aan ziekenverzorgsters, voldoende gewaarborgd worden geacht.

Mocht in de toekomst blijken, dat ook in de wijkverpleging tot aantrekking van deze krachten dient te worden overgegaan, dan zal dit toezicht in overleg met de Kruisorganisaties dienen te worden geregeld.

Ook zal een regeling voor het toezicht dienen te worden gevonden indien de noodzaak mocht opkomen, dat ziekenverzorgsters, anders dan in het kader van de wijkverpleging, bij particulieren zouden gaan werken.

De ondergetekende is er echter van uitgegaan, dat in de eerste plaats tewerkstelling van de ziekenverzorgsters in verpleeginrichtingen en ziekenhuizen aan de orde is; hij zal daarmee bij de toepassing van artikel 5 van het voorliggende ontwerp, indien dit eenmaal tot wet zal zijn verheven, rekening houden.

Ten slotte moge de ondergetekende, voor wat betreft de financiële consequenties, verbonden aan de uitvoering van de wet, opmerken, dat ernaar gestreefd zal worden de examengelden zodanig vast te stellen, dat deze de kosten verbonden aan het afnemen van de examens goedmaken.

¹⁾ Nedergelegd ter griffie, ter inzage van de leden.

Artikelsgewijze toelichting

Artikel 1. De term „ziekenhuis” omvat mede psychiatrische inrichtingen, specifieke klinieken en sanatoria.

Artikel 2. Dit artikel vertoont overeenkomst met artikel 1 van de wet van 2 mei 1921, *Stb.* 702, met dien verstande, dat de bevoegdheid tot het voeren van de benaming gebonden wordt aan de inschrijving van de gediplomeerde in een daarvoor bestemd, door de geneeskundige hoofdinspecteur van de Volksgezondheid aan te houden, register.

Artikel 3. Het eerste lid van dit artikel gaat van dezelfde gedachtengang uit als artikel 3, eerste lid, van bovengenoemde wet.

Er zal, mocht dit ontwerp worden aanvaard, een ministeriële beschikking tot stand moeten komen, die, zoals dit in de beschikking van de Ministers van Arbeid, Handel en Nijverheid en van Binnenlandse Zaken en Landbouw van 2/6 december 1929 (*Stcrt.* 246, *B.S.* 256) ten aanzien van de verpleegstersopleiding is geschied, regels geeft omtrent de opleiding van ziekenverzorgsters en de aanwijzing van inrichtingen waarin ziekenverzorgsters kunnen worden opgeleid. Tevens zullen voorschriften worden gegeven waaraan de aangewezen inrichtingen zullen moeten voldoen.

Voor wat betreft de opstelling van het opleidingsprogramma, neemt de ondergetekende zich voor uit te gaan van het „rapport ziekenverzorgster”, dat in 1959 is uitgebracht door de Voorlopige Verplegingsraad en is gepubliceerd in „Verslagen en Mededelingen betreffende de Volksgezondheid”, nr. 3, van maart 1960. De ondergetekende zal ter zake overigens nog in overleg treden met zijn ambtgenoot van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

Ten aanzien van de aanwijzing van opleidingsinrichtingen ligt het in het voornemen hiervoor in de eerste plaats in aanmerking te brengen, verpleeginrichtingen. Tot het aanwijzen van ziekenhuizen waarin een opleiding voor het diploma A in de ziekenverpleging plaatsvindt, zou de ondergetekende in beginsel alleen dan willen overgaan, indien in dergelijke ziekenhuizen een van de verpleegstersopleiding gescheiden opleiding tot ziekenverzorgster zal kunnen worden gegeven. De beide opleidingen liggen op verschillend niveau. Intussen is de ondergetekende geneigd aan te nemen, dat in de grotere ziekenhuizen het geven van gescheiden opleidingen tot de mogelijkheden behoort.

Het derde lid van dit artikel komt overeen met artikel 5 van de wet van 2 mei 1921, *Stb.* 702.

Artikel 4. Het bepaalde in het eerste lid van dit artikel komt overeen met het bepaalde in het eerste lid van artikel 6 van bovengenoemde wet. In het tweede lid is de inleveringsplicht met betrekking tot het insigne geregeld. Het komt de ondergetekende juist voor, dat dit onder die omstandigheden niet onder de ziekenverzorgster blijft berusten. Niet overgenomen is het bepaalde in het zesde lid van artikel 6 van de wet van 2 mei 1921, *Stb.* 702. Het insigne kan, daar het rijkseigendom is, steeds worden teruggevorderd van degenen, die het na het overlijden van de ziekenverzorgster onder zich heeft.

Artikelen 5 en 6. Bij de aanwijzing van inrichtingen, in artikel 5 bedoeld, is gedacht aan verpleeginrichtingen en ziekenhuizen waarin het noodzakelijk geachte toezicht op de verrichtingen van de ziekenverzorgster naar behoren zal kunnen worden uitgeoefend.

Wil dit toezicht effectief zijn, dan zal een bepaalde verhouding tussen het aantal verpleegsters en het aantal ziekenverzorgsters in de inrichting in acht genomen dienen te worden. Bij een gegeven verpleegstersbestand zullen de in de inrichting tewerkgestelde ziekenverzorgsters een bepaald aantal niet mogen overschrijden.

In artikel 6 wordt gesproken van voorschriften. Als voorbeeld kunnen worden genoemd voorschriften die betrekking hebben op het hierboven genoemde toezicht.

Zoals uit het algemeen gedeelte van de toelichting is gebleken ligt het voorlopig slechts in het voornemen tot aanwijzing over te gaan van verpleeginrichtingen en ziekenhuizen.

Tewerkstelling van ziekenverzorgsters in de wijkverpleging

is een kwestie van nader zorg. Dit geldt in meerdere mate voor de tewerkstelling van deze hulpkrachten bij particulieren, anders dan in het kader van de wijkverpleging.

Bij het ontwerpen van de redactie van artikel 5, onder *b*, is voornamelijk gedacht aan ziekenverzorging in het kader van de wijkverpleging. Intussen kan op basis van evengenoemde bepaling zeer wel de ziekenverzorging bij particulieren, anders dan in het kader van de wijkverpleging, regeling vinden, mits dit geschiedt in dienst van aangewezen instellingen van gezondheidszorg, waarbij in de eerste plaats de gedachten uitgaan naar de Kruisverenigingen.

Artikel 7. In het algemeen gedeelte van de toelichting is reeds melding gemaakt van de wenselijkheid een register voor ziekenverzorgster in te voeren. De doorhaling van de inschrijving in het register, dat bij de geneeskundige hoofdinspecteur van de Volksgezondheid zal berusten, zal tot gevolg hebben dat degenen, die wordt geschrapt, het recht verliest de titel van ziekenverzorgster te voeren. Dit zal kunnen plaatshebben, indien de ziekenverzorgster het voorschrift, in artikel 5 gegeven, overtreedt.

Aanvankelijk heeft het voornemen bestaan, bij overtreding van het bepaalde in artikel 5, de beslissing omtrent de doorhaling op te dragen aan een onafhankelijk college. Dit lichaam zou bovendien betrokkenen ook tijdelijk het recht kunnen ontfemen zich ziekenverzorgster te noemen.

Bij nader inzien is van dit voornemen afgestapt, aangezien een zodanige regeling, welke te veel zou zwemen naar een tuchtrecht voor ziekenverzorgsters, niet alleen overtrokken moet worden geacht, maar ook stellig niet op haar plaats zou zijn, zolang er geen tuchtrecht voor verplegenden bestaat. De ondergetekende is het, wat dit laatste betreft, geheel eens met de Centrale Raad voor de Volksgezondheid. Of overigens in de toekomst tot invoering van een tuchtrecht voor verplegenden zal moeten worden overgegaan, is een vraag, waarin de ondergetekende zich thans niet zou willen begeven.

De meest eenvoudige oplossing leek de doorhaling niet dwingend voor te schrijven, doch aan de geneeskundige hoofdinspecteur de beslissing over te laten of bij overtreding van het voorschrift van artikel 5 tot doorhaling van de inschrijving zou moeten worden overgegaan.

Daartoe zal in de eerste plaats door de functionarissen, belast met het handhaven van deze wet, dienen te worden geconstateerd, dat de ziekenverzorgster elders dan in aangewezen inrichtingen werkzaamheden — het ontwerp heeft hierbij het oog op werkzaamheden op verpleegkundig terrein — als ziekenverzorgster verricht. Of dit in zich voordoende gevallen zal kunnen worden aangetoond, is een kwestie van feitelijke aard. Ten einde het constateren van een dergelijke overtreding te vergemakkelijken, is bepaald dat met het zich uitgeven voor „ziekenverzorgster” op één lijn wordt gesteld het dragen van het insigne.

Hoewel, naar mag worden aangenomen, overtreding van artikel 5 — mede door de preventieve werking, die zal uitgaan van de sanctie van artikel 7 — wel tot de zeldzaamheden zal behoren en doorhaling niet zal plaatsvinden, vooraleer duidelijk zal zijn gebleken, dat er van een overtreding van ernstige aard sprake is, leek de regeling toch niet compleet, indien de ziekenverzorgster niet een zeker recht op beroep zou worden toegekend.

Het komt de ondergetekende voor, dat met het scheppen van de mogelijkheid van beroep op de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid zou kunnen worden volstaan.

Het komt redelijk voor de ziekenverzorgster het recht toe te kennen, hangende het beroep, om schorsing van de doorhaling te vragen, terwijl het voorts minder juist lijkt de doorhaling van de inschrijving een definitief karakter te verlenen, ingeval het ingestelde beroep ongegrond wordt bevonden.

In verband hiermede wordt dan ook in overweging gegeven de betrokkene, die uit het register is geschrapt, in de gelegenheid te stellen het recht op het voeren van de titel te herkrijgen en wederom op reguliere wijze als ziekenverzorgster werkzaam te zijn. Aanvankelijk heeft nog wel het voornemen bestaan

te bepalen dat het verzoek om herinschrijving niet dan na verloop van een bepaalde tijd nadat de doorhaling had plaatsgehad zou mogen worden gedaan; de ondergetekende is echter van oordeel dat zulks weinig zin heeft en niemand hiermede gediend is.

In verband daarmee wordt dan ook voorgesteld de herinschrijving mogelijk te maken, indien blijkt dat de uit het register afgevoerde ziekenverzorgster er in geslaagd is een aanstelling in een aangewezen inrichting te verkrijgen of in een dergelijke inrichting zal worden aangesteld zodra zij wederom in het register zal zijn ingeschreven.

Naar het oordeel van de ondergetekende dient het bestuur van een verpleeginrichting niet te worden belet, een geroyeerde ziekenverzorgster, die het voornemen te kennen heeft gegeven zich wederom te doen inschrijven, in dienst te nemen vooraleer inschrijving in het in artikel 2 bedoelde register heeft plaatsgehad. Inmiddels zal aan een dergelijk voornemen binnen afzienbare tijd uitvoering dienen te worden gegeven, opdat niet de ongewenste toestand ontstaat dat geroyeerde ziekenverzorgsters langer dan strikt noodzakelijk is, in aangewezen inrichtingen werkzaam zijn.

Hoewel het bepaalde ten aanzien van een weigering om tot herinschrijving over te gaan (de leden 10, 11 en 12) de ondergetekende nauwelijks van enig praktisch nut voorkomt, heeft hij gemeend met de mogelijkheid van een weigering volledigheidshalve rekening te moeten houden.

Artikel 10. Het eerste lid van dit artikel draagt het karakter van een overgangsbepaling en komt overeen met het bepaalde in artikel 8 van de wet van 2 mei 1921, *Stb.* 702 (tot wettelijke bescherming van het diploma voor ziekenverpleging). In dit verband moet worden vermeld, dat de Federatie van Verpleeginrichtingen voor langdurig zieken inmiddels enige honderden ziekenverzorgsters heeft opgeleid.

Het komt gewenst voor, dat aan de Minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid de bevoegdheid wordt toegekend om aan personen, niet vallende onder het eerste lid, die reeds geruime tijd, op het tijdstip van inwerkingtreding van de wet, werkzaam waren op het terrein van de ziekenverzorging, onder bepaalde voorwaarden toe te staan zich te doen inschrijven in het register.

*De Minister van Sociale Zaken
en Volksgezondheid,
G. M. J. VELDKAMP.*